

LEGE

privind Agenția recuperarea bunurilor infracționale

Nr. din

CAPITOLUL I Dispoziții generale

- Articolul 1.** Scopul legii
Articolul 2. Domeniul de aplicare a legii
Articolul 3. Cadrul juridic

CAPITOLUL II Agenția Recuperarea Bunurilor Infracționale

- Articolul 4.** Statutul Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale
Articolul 5. Atribuțiile Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale
Articolul 6. Drepturile și obligațiile Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale
Articolul 7. Conducerea Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale
Articolul 8. Organizarea Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale
Articolul 9. Conlucrarea cu alte organe de urmărire penală
Articolul 10. Investigațiile financiare paralele
Articolul 11. Indisponibilizarea bunurilor infracționale
Articolul 12. Administrarea bunurilor infracționale indisponibilizate
Articolul 13. Evidența bunurilor infracționale indisponibilizate
Articolul 14. Cooperarea internațională
Articolul 15. Limitarea acțiunii secretelor apărute de lege

CAPITOLUL III Dispoziții finale și tranzitorii

- Articolul 16.** Controlul asupra implementării legii
Articolul 17. Finanțarea măsurilor de organizare și realizare a prevederilor legii
Articolul 18. Dispoziții finale și tranzitorii

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Articolul 1. Scopul legii

Prezenta lege urmărește dezvoltarea capacităților și instrumentelor necesare recuperării bunurilor infracționale, în special în legătură cu infracțiunile de corupție, asimilate corupției și spălarea a banilor, prin instituirea Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale și crearea cadrului legal necesar pentru urmărirea bunurilor infracționale cu ajutorul investigațiilor financiare paralele, a cooperării interdepartamentale și internaționale, precum și pentru indisponibilizarea, evaluarea și administrarea bunurilor infracționale în vederea întoarcerii lor.

Articolul 2. Domeniul de aplicare a legii

(1) Prevederile prezentei legi se aplică bunurilor infracționale aflate pe teritoriul Republicii Moldova sau în afara teritoriului ei, în cazul infracțiunilor prevăzute la alin.(2) săvârșite direct sau indirect de către cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini și apatrizi, precum și persoanele juridice rezidente sau nerezidente ale Republicii Moldova.

(2) Prezenta lege se aplică în cazul săvârșirii cu intenție a uneia sau a mai multor infracțiuni, dintre care cel puțin una este prevăzută la articolele 181², 239-240, 242¹, 242², 243, 279, 324-335¹, 352¹ din Codul penal și în cazul infracțiunilor comise cu folosirea situației de serviciu, prevăzute la articolele 190 și 191 din Codul penal.

(3) Prezenta lege se aplică și în cazurile în care există circumstanțe care înlătură răspunderea penală a persoanei, atunci când există bănuiala că faptele săvârșite au cauzat prejudicii patrimoniului public în proporții mari sau în proporții deosebit de mari.

(4) Prezenta lege se aplică părții civilmente responsabile, beneficiarului efectiv și persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indiferent de forma participației, în conformitate cu prevederile Codului penal.

Articolul 3. Cadrul juridic

(1) Agenția Recuperarea Bunurilor Infracționale activează în conformitate cu prevederile Constituției, Codului penal, Codului de procedură penală, prezentei legi și ale altor acte legislative și normative în vigoare ale Republicii Moldova, precum și cu prevederile Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate adoptate la New York la 15 noiembrie 2000, Convenției Națiunilor Unite împotriva Corupției adoptată la New York la 31 octombrie 2003, altor tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Prezenta lege se completează cu prevederile Legii nr.1104-XV din 6 iunie 2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, Legii nr.333-XVI din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală, în măsura în care nu contravin prezentei legi.

CAPITOLUL II

Agenția Recuperarea Bunurilor Infracționale

Articolul 4. Statutul Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale

(1) Agenția Recuperarea Bunurilor Infracționale este organ de urmărire penală cu statut de subdiviziune autonomă în cadrul Centrului Național Anticorupție.

(2) Prevederile ce reglementează activitatea Centrului Național Anticorupție se aplică în mod corespunzător activității Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale, complementar statutului de autonomie al acestuia.

(3) Centrul Național Anticorupție va asigura un buget separat pentru activitatea Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale și participarea acestuia în cadrul rețelelor internaționale de profil.

Articolul 5. Atribuțiile Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale

Atribuțiile Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale sunt:

- a) efectuarea investigațiilor financiare paralele și întocmirea proceselor verbale de consemnare a rezultatelor acestora, în condițiile Codului de procedură penală;
- b) evaluarea și administrarea bunurilor infracționale indisponibilizate;
- c) ținerea evidenței cu privire la bunurile infracționale indisponibilizate și confiscate, inclusiv în baza solicitărilor din partea autorităților competente de peste hotare;
- d) negocierea repatrierii valorii bunurilor infracționale, în condițiile articolului 14 alin.(2);
- e) cooperarea internațională și schimbul de informații cu autorități competente de peste hotare;
- f) colectarea și analiza datelor statistice referitoare la infracțiunile prevăzute de prezenta lege;
- g) elaborarea documentelor de politici naționale în domeniul recuperării bunurilor infracționale și coordonarea activității autorităților naționale responsabile de implementarea lor.

Articolul 6. Drepturile și obligațiile Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale

(1) La realizarea atribuțiilor care-i revin, Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale exercită drepturile și obligațiile Centrului Național Anticorupție, avînd suplimentar drepturile și obligațiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale are următoarele drepturi:

a) să solicite și să primească informațiile și documentele necesare pentru exercitarea atribuțiilor Agenției de la entitățile naționale și internaționale care le dețin (furnizori de date relevante pentru activitatea Agenției);

b) să decidă înghețarea bunurilor infraționale identificate în conformitate cu prevederile articolului 11;

c) să acceseze gratuit bazele de date naționale în activitatea pe care o desfășoară.

(3) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale are următoarele obligații:

a) să furnizeze autorităților competente naționale, străine și internaționale, după caz, informații și documente ce susțin bănuiala rezonabilă cu privire la săvîrșirea infracțiunilor și la bunurile infraționale în legătură cu aceste infracțiuni;

b) să adopte regulamente, ghiduri, metodologii în vederea asigurării punerii în aplicare a prevederilor prezentei legi;

c) să elaboreze propuneri de modificare și completare a legislației în vederea îmbunătățirii acesteia în conformitate cu standardele, recomandările și reglementările internaționale în domeniul investigării financiare paralele și recuperării bunurilor infraționale, precum și să le transmită autorităților competente de promovare și/sau adoptarea lor;

d) să înainteze Guvernului și Parlamentului, după caz, propuneri de politici în domeniul recuperării bunurilor infraționale, în conformitate cu recomandările și cele mai bune practici internaționale.

Articolul 7. Conducerea Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale

(1) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale este condusă de un șef, numit în funcție de Colegiul Centrului Național Anticorupție.

(2) Funcția de șef al Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale este incompatibilă cu orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

(3) Selectarea șefului Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale se face în baza unui concurs public, anunțat de Centrul Național Anticorupție, cu atragerea în calitate de observatori a reprezentanților societății civile și ai mediului academic, în baza unui regulament de selectare adoptat de Colegiul Centrului Național Anticorupție.

(4) Candidatul la funcția de șef al Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale, pe lângă cerințele înaintate pentru a fi angajat în cadrul Centrului Național Anticorupție, trebuie să fi activat pe parcursul ultimilor 5 ani în domeniul urmăririi penale.

(5) Mandatul șefului Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale încetează în cazurile prevăzute de legislație pentru încetarea serviciului în cadrul Centrului Național Anticorupție.

(6) Temeiurile prevăzute la alin.(5) se constată de către Colegiul Centrului Național Anticorupție, în baza raportului prezentat de către directorul Centrului Național Anticorupție sau a unui alt membru al Colegiului, prin adoptarea unei hotărîri prin care se ia act de apariția cauzei ce determină încetarea mandatului și se dispune, după caz, eliberarea din serviciu.

(7) În exercitarea atribuțiilor sale, șeful Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale este asistat de unul sau doi adjuncți, numiți în funcție de directorul Centrului Național Anticorupție la propunerea șefului Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale. Selectarea candidaților la funcția de șef adjunct se face în bază de concurs organizat în conformitate cu legislația ce reglementează activitatea Centrului Național Anticorupție, în procesul de evaluare fiind atras șeful Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale, reprezentanții societății civile și ai mediului academic. Pentru a fi selectat, candidatul trebuie să întrunească criteriile prevăzute la alin.(4).

Articolul 8. Organizarea Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale

(1) În cadrul Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale activează ofițeri de urmărire penală, experți și specialiști în domeniile contabilitate și audit, ofițeri de investigații speciale, specialiști în alte domenii necesare în vederea realizării atribuțiilor Agenției.

(2) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale are în componență subdiviziuni responsabile de analitică și cooperare internațională, de investigații financiare paralele, de evidență a bunurilor infraționale indisponibilizate și confiscate, de politici în domeniul recuperării bunurilor infraționale și de coordonare interdepartamentală.

(3) Regulamentul de activitate internă și organigrama Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale se adoptă de către șeful Agenției.

Articolul 9. Conlucrarea cu alte organe de urmărire penală

(1) Schimbul de informații dintre Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale și alte organe de urmărire penală din Republica Moldova se realizează prin intermediul ofițerilor de legătură delegați pe lângă Agenție.

(2) Procedura de obținere și prelucrare a informațiilor de către organele de urmărire penală prin intermediul ofițerilor de legătură se reglementează prin ordin interdepartamental comun.

Articolul 10. Investigațiile financiare paralele

(1) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale efectuează investigații financiare paralele, în condițiile Codului de procedură penală, în legătură cu săvârșirea uneia sau mai multor infracțiuni, dintre care cel puțin una este prevăzută la articolul 2.

(2) În cursul investigațiilor financiare paralele Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale acționează cu respectul convenit față de onoarea și demnitatea persoanei.

(3) Procuratura exercită control asupra activităților de investigații financiare paralele desfășurate de către Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Codului de procedură penală.

Articolul 11. Indisponibilizarea bunurilor infraționale

(1) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale asigură indisponibilizarea bunurilor infraționale identificate prin:

a) solicitarea aplicării sechestrului de către instanța de judecată, în condițiile Codului de procedură penală,

b) prin emiterea ordinului de înghețare.

(2) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale emite ordinul de înghețare a bunurilor infraționale pe un termen de până la 15 zile, în baza solicitării autorităților similare de peste hotare, precum și în cazul existenței riscului ca sechestrarea ulterioară a bunurilor infraționale să fie împiedicată sau zădărnicită. Înghețarea bunurilor în baza ordinului emis de Agenție nu împiedică aplicarea sechestrului în cadrul procesului penal.

(3) Ordinul de înghețare conține:

a) informația cu privire la proprietarul, posesorul sau beneficiarul efectiv al bunurilor infraționale;

b) încadrarea juridică a infracțiunii care se bănuiește că a generat bunurile infraționale;

c) bunurile infraționale care urmează a fi înghețate și dovezile aferente acestor bunuri;

d) motivele care justifică necesitatea înghețării bunurilor infraționale;

e) după caz, persoanele fizice și juridice, de drept public și privat cărora li se interzice participarea în orice formă în operațiuni și tranzacții cu bunurile infraționale indicate, precum și să faciliteze mutarea, transportul sau tranzitarea bunurilor infraționale.

(4) În baza ordinului de înghețare a Agenției Recuperării Bunurilor Infraționale, proprietarii, posesorii și beneficiarii efectivi ai bunurilor infraționale, alte persoane fizice și juridice, de drept public și privat, implicate în operațiunile și tranzacțiile obiectul cărora sînt bunurile infraționale sînt obligate să suspende orice operațiuni și tranzacții cu privire la bunurile respective sau participarea în orice formă la acestea.

(5) Decizia Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale de înghețare a bunurilor infraționale se comunică persoanelor vizate în ordin imediat, dar nu mai târziu de 3 zile din momentul emiterii, în scris, prin notă telefonică sau telegrafică, ori prin mijloace electronice.

(6) Ordinul Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale de înghețare a bunurilor infraționale poate fi contestat în instanța de judecată de contencios administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

(7) Încălcarea ordinului de înghețare comunicat de Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale atrage răspundere penală pentru amestecul în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală.

Articolul 12. Administrarea bunurilor infraționale indisponibilizate

(1) Evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infraționale indisponibilizate în baza activității desfășurate de către Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale se asigură de către acesta, în condițiile Codului de procedură penală și ale regulamentului aprobat de Guvern.

(2) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale poate atrage persoane fizice și juridice, de drept public și privat, specializarea cărora va asigura cea mai eficientă realizare a atribuțiilor de evaluare și administrare a bunurilor infraționale indisponibilizate. Serviciile prestate de persoanele menționate se achită din contul surselor financiare obținute din valorificarea bunurilor infraționale.

(3) Informația cu privire la procesul și rezultatele valorificării bunurilor infraționale indisponibilizate în baza activității desfășurate de către Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale se publică pe pagina web a Centrului Național Anticorupție.

Articolul 13. Evidența bunurilor infraționale indisponibilizate și confiscate

(1) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale asigură ținerea evidenței unice a informației cu privire la bunurile infraționale indisponibilizate pe care le administrează, precum și a bunurilor în privința cărora a fost dispusă confiscarea specială sau confiscarea extinsă, inclusiv prin crearea unei baze de date specializate în acest sens.

(2) Regulamentul cu privire la ținerea bazei de date pentru evidența bunurilor infraționale indisponibilizate și confiscate se adoptă de Guvern.

Articolul 14. Cooperarea internațională

(1) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale expediază, recepționează și realizează schimbul de informații și documente, din oficiu sau la solicitare, cu autoritățile competente de peste hotare și/sau autoritățile internaționale din domeniul recuperării activelor infraționale, indiferent de statutul acestora, pe principii de reciprocitate sau în baza acordurilor de colaborare, cu condiția respectării standardelor naționale și internaționale aplicabile în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

(2) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale comunică referitor la valoarea bunurilor infraționale repatriate în Republica Moldova sau, după caz, către alte state, având în vedere contribuția și cheltuielile suportate în legătură cu urmărirea bunurilor infraționale, acumularea probelor, indisponibilizarea, administrarea și valorificarea bunurilor infraționale indisponibilizate sau confiscate, pe bază de reciprocitate sau în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale cu autoritățile similare de peste hotare.

Articolul 15. Limitarea acțiunii secretelor apărute de lege

(1) Informația obținută de la furnizorii de date relevante pentru activitatea Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale poate fi utilizată doar în scopul prevăzut de prezenta lege.

(2) Informațiile (documente, materiale etc.) transmise de către furnizorii de date relevante pentru activitatea Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale, reprezentanții organelor de urmărire penală, organelor procuraturii, instanțelor judecătorești sau altor autorități competente, în scopul prevăzut de prezenta lege, nu constituie divulgare a secretului comercial, bancar, profesional sau a datelor cu caracter personal.

(3) Accesul terților la resursele informaționale ale Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale este interzis. Doar colaboratorii Agenției au acces și dreptul să proceseze informația din bazele de date deținute de Agenție, urmare a autorizării prealabile obținute de la conducerea acestuia.

(4) Furnizorii de date relevante pentru activitatea Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale au interdicția de a informa persoanele fizice, persoanele juridice și beneficiarii efectivii despre faptul că datele lor urmează sau au fost transmise Agenției. Încălcarea acestei interdicții, prin care a fost prejudiciat procesul recuperării bunurilor infraționale, atrage răspundere penală pentru amestecul în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală.

(5) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale, la solicitarea persoanelor fizice sau a organului de control al prelucrării datelor cu caracter personal, prezintă informații cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal numai după încetarea situației care justifică prelucrarea acestora în temeiul prezentei legi.

CAPITOLUL III **Dispoziții finale și tranzitorii**

Articolul 16. Controlul asupra implementării legii

(1) Responsabilitatea pentru implementarea prevederilor prezentei legi aparține Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale, precum și altor autorități, în limitele prevederilor legii.

(2) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale va coordona activitatea altor autorități cărora le revine punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi, fără a aduce atingere limitelor de competență și independență stabilite prin legi speciale pentru activitatea lor.

Articolul 17. Finanțarea măsurilor de organizare și realizare a prevederilor legii

(1) Măsurile de organizare, efectuare și de evidență a recuperării bunurilor infraționale se finanțează din bugetul de stat în limita mijloacelor disponibile, precum și din alte surse neinterzise de legislație.

(2) Anual, 3% din valoarea bunurilor confiscate în folosul statului prin decizie judecătorească definitivă și din valoarea convenită a bunurilor repatriate trecute la stat urmare a activității Agenției, în condițiile articolului 14 alin.(2) se transferă adițional bugetului Centrului Național Anticorupție pentru următorul an. Din contul mijloacelor astfel acumulate sunt asigurate nevoile speciale activității Centrului Național Anticorupție și Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale (mijloace tehnice speciale, conectarea la baze de date, deplasările în statele din care urmează a fi repatriate bunuri infraționale în Republica Moldova, participarea la rețelele și reuniunile internaționale de profil, susținerea activităților de prevenire etc.)

Articolul 18. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Guvernul, în termen de 6 luni din momentul intrării în vigoare a prezentei legi:

- va adopta Regulamentul cu privire la evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infraționale indisponibilizate, prevăzut la art.12;

- va adopta Regulamentul cu privire la ținerea bazei de date pentru evidența bunurilor infraționale indisponibilizate și confiscate, prevăzut la articolul 13 alin.(2);

- își va aduce actele sale normative în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Colegiul Centrului Național Anticorupție, în termen de 2 luni din momentul publicării legii, va adopta regulamentul de desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de șef al Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale.

(3) Centrul Național Anticorupție, în termen de o lună din momentul adoptării regulamentului prevăzut la alin.(2), va asigura desfășurarea concursului pentru selectarea candidaților la funcția de șef și adjuncți ai Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale și va prezenta Parlamentului propuneri suplimentare în vederea ajustării cadrului legal care îi reglementează activitatea.

(4) Șeful Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale:

- în termen de trei luni din momentul numirii în funcție va adopta regulamentul intern de activitate și organigrama Agenției, în baza schemei de încadrare a efectivului Centrului Național Anticorupție;

- în termen de trei luni va demara coordonarea cu celelalte organe de urmărire penală în vederea adoptării regulamentului prevăzut la articolul 9 alin.(2);

(5) Agenția Recuperarea Bunurilor Infraționale, în termen de un an din momentul intrării în vigoare a prevederilor prezentei legi, va demara procedura de elaborare și promovare a unui document de politici în domeniul recuperării bunurilor infraționale.

Președintele Parlamentului
Nr. din.

Andrian CANDU